

รางวัล การบริหารราชการ แบบมีส่วนร่วม

ประเภทผู้นำหุ้นส่วน
ความร่วมมือ
Engaged Citizen

ระดับดีเด่น

พระครูวรธรรมวิวัฒน์ ดร.
เจ้าอาวาสวัดบ้านหลวง
และเจ้าคณะตำบลโหล่งขอด

โครงการโหล่งขอดโมเดล :
รูปแบบการบริหารจัดการน้ำ
แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

พระครูวรธรรมวิวัฒน์ ดร. เจ้าอาวาสวัดบ้านหลวงและเจ้าคณะตำบลโหล่งขอดอำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ เป็นพระนักพัฒนา ร่วมดำเนินโครงการโหล่งขอดโมเดล กับหน่วยพัฒนาการเคลื่อนที่ 32 สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา กองบัญชาการกองทัพไทย (นพค.32 สนท.3) ในการช่วยหยุดการบุกรุกป่า ดูแลทรัพยากรธรรมชาติและพัฒนาชุมชนโหล่งขอดให้พ้นจากภัยธรรมชาติ เนื่องจากพื้นที่โหล่งขอดประสบปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย มีน้ำป่าไหลหลากท่วมบ้านเรือนประชาชนทุกปี นอกจากนี้ยังประสบปัญหามีผู้บุกรุกทำลายป่าและทรัพยากรธรรมชาติของชุมชน รวมทั้งชุมชนขาดความเข้าใจต่อบทบาทและนโยบายของเจ้าหน้าที่จากรัฐ ส่งผลให้เกิดความไม่เข้าใจกันระหว่างภาครัฐและประชาชน ชาวบ้านจึงไม่ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหา

พระคุณเจ้าท่านพระครูวรรณวิวัฒน์ได้ช่วยประสานความร่วมมือกับหน่วยงานราชการต่างๆ โดยสานพลัง บวร (บ้าน วัด โรงเรียน) และช่วยสร้างจิตสำนึกให้ชุมชนช่วยกันรักษาป่า ต้นน้ำ ให้สามารถทำมาหากินเพียงพอกต่อการเลี้ยงชีพ เป็นผู้นำให้ชาวบ้านเข้าร่วมสร้าง “แหล่งขอดีโมเดล” โดยพระครูได้เสนอ 5 ภาติเดรือข่ายในต.โหล่งขอดี ประกอบด้วย พระสงฆ์ทุกวัดทุกรูป กำนัน ผู้ใหญ่บ้านในตำบลโหล่งขอดีทุกหมู่บ้าน อบต.โหล่งขอดี ชมรมผู้สูงอายุในตำบลโหล่งขอดีทุกหมู่บ้าน กลุ่มแม่บ้าน เด็ก เยาวชน หน่วยงานราชการในตำบลโหล่งขอดีทุกหน่วยงาน เพื่อเป็นตัวแทนของชุมชนในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งในพื้นที่แบบมีส่วนร่วม จูงใจโดยใช้หลักธรรมทางพุทธศาสนาให้สมาชิกในกลุ่มมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมปฏิบัติ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมตรวจสอบและประเมินผล เพื่อสนับสนุนซึ่งกันและกัน มุ่งเน้นความมีศรัทธา ความไว้วางใจซึ่งกันและกัน พร้อมเผยแพร่และบำรุงพระพุทธศาสนา โดยใช้หลักธรรมอบรมคุณธรรม จริยธรรมทุกระดับ เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนแบบพึ่งตนเองและยั่งยืน รวมทั้งมีการสร้างศูนย์ฝึกอาชีพประจำตำบลโหล่งขอดี เพื่อสร้างงานและรายได้แก่ผู้สูงอายุกลุ่มแม่บ้าน เยาวชน ทั้งการแปรรูปการเกษตร เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์ งานหัตถกรรมพื้นบ้าน

ซึ่งศูนย์ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของโครงการโหล่งขอดีโมเดล เพื่อยกระดับและพัฒนาคุณภาพชีวิตชุมชนและเสริมสร้างบทบาทการมีส่วนร่วมของชุมชนในการแก้ปัญหา มีการเปิดเผยข้อมูลความเป็นจริงแสดงให้เห็นถึงความเท่าเทียมกัน บนทางสายกลางบนฐานความสัมพันธ์แบบเครือญาติ จนมีจิตงามดีร่วมกันในการตั้งกฎกติกาชุมชนในการดูแลป่า ภายใต้กฎหมาย นอกจากนี้พระครูยังเป็นผู้ร่วมจัดตั้งโครงการหมู่บ้านตัวอย่างตามรอยเท้าพ่อกับ นพค.32 สนค.3 ศูนย์การเรียนรู้ป่าชุมชนและศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน เครือข่ายมหาวิทยาลัยชีวิตพร้าวเพื่อเปิดโอกาสให้ชุมชนมีที่เรียนใกล้บ้าน ด้วยเห็นว่าการศึกษาเป็นรากฐานของการพัฒนาทุกด้าน เป็นผู้จัดตั้งกองทุนให้ความช่วยเหลือ นักศึกษาโดยการให้กู้ยืมจ่ายค่าเทอม และเป็นผู้ก่อตั้งกองทุนช่วยเหลือกิจกรรมที่เป็นประโยชน์แก่ชุมชนและหน่วยงานราชการ รวมทั้งเป็นผู้ให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของชุมชน จนได้รับเกียรติบัตรและโล่เกียรติคุณมากมายทั้งระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

ผลจากการขับเคลื่อนแหล่งขอดีโมเดลของพระครูทำให้เกิดการพูดคุยกันระหว่างคนในชุมชนกับภาครัฐเกิดความเข้าใจกันมากขึ้น มองเห็นปัญหาร่วมกันและพร้อมที่จะแก้ไขปัญหาไปด้วยกัน ชุมชนยินยอมคืนพื้นที่ป่าด้วยความสมัครใจ มีการพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อเกษตรกรรม เป็นเกษตรอินทรีย์ต้นแบบ รวมทั้งมีการจัดทำผังเมืองรวมหรือพื้นที่สีเขียว 100% แหล่งขอดีกลายเป็นชุมชนต้นแบบการสร้างจิตสำนึกให้คนอยู่ร่วมกับป่า การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้และป่าต้นน้ำ ความสำเร็จของแหล่งขอดีโมเดลเป็นที่

ประจักษ์ในการแก้ไขปัญหาคอขวดภัยแล้ง น้ำมีพอที่จะทำการเกษตรได้อย่างต่อเนื่องจนปัจจุบัน ประชาชนกว่า 4,644 คน ได้ประโยชน์ ชุมชนบ้านหลวงสามารถทำการเกษตรได้ทั้งปี เป็นแหล่งเรียนรู้ต้นแบบที่นำศาสตร์พระราชามาปฏิบัติตามคำสอนพ่อ พลิกฟื้นผืนป่า สร้างแหล่งผลิตเกษตรอินทรีย์ที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค เพิ่มมูลค่าผลผลิต ตอบโจทย์ความต้องการของตลาด การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็นพลังชุมชนในการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ต่างๆ ภายในหมู่บ้าน เช่น ศูนย์การเรียนรู้ดินตามรอยเท้าพ่อ การบริหารจัดการน้ำอย่างยั่งยืน ศูนย์การเรียนรู้เกษตรผสมผสานตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง รวมทั้งได้ป่าคืนให้ประเทศผืนแรกจำนวน 187,500 ไร่ สถิติบุกรุกป่าทำลายป่าเป็น 0 เนื่องจากได้กันพื้นที่ป่าไม่ให้บุกรุกต่อ และเป็นตำบลนำร่องแห่งแรกของประเทศไทยป้องกันการบุกรุกป่าได้แบบยั่งยืน จนเป็นต้นแบบให้หน่วยงานภาครัฐไปต่อยอดเป็นโครงการคนพรวรรักป่าในการดูแลผืนป่า 878,558 ไร่ ครอบคลุม 109 หมู่บ้าน 11 ตำบลในเขต อ.พรวน และขยายไปยังอำเภอและจังหวัดใกล้เคียง โดยเปลี่ยนจาก

ผู้บุกรุก เป็น ผู้พิทักษ์ป่า

โครงการ

โหล่งขอดโมเดล

รูปแบบการบริหารจัดการน้ำ แบบบูรณาการอย่างยั่งยืน

ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าวก้าง จังหวัดเชียงใหม่

คุณพระพรหมวิวัฒน์

พระครูวรธรรมวิวัฒน์ ดร.

เจ้าอาวาสวัดพระธาตุดอยเวียง

เจ้าคณะตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าวก้าง จังหวัดเชียงใหม่
ประธานโครงการคนพร้าวก้างรักป่า

“ผู้นำหุ้นส่วนความร่วมมือ
และกลไกการขับเคลื่อน”

5 ภาค เครื่องอ่าบ
ของชุมชนโหล่งขอด

5 ภาค หมายถึง ก้องถิ่น ก้องที่ ชุมชน หน่วยงาน หน่วยงานภาครัฐ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา องค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่าย ที่เข้าร่วมพัฒนา หาแนวทางแก้ไขปัญหา ร่วมกัน เพื่อทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเครือข่ายขยายผลเกิด การทำเป็นต้นแบบ เน้นการพึ่งตนเองและไปสู่ความสำเร็จทางด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตและตำบลน่าอยู่ **หน่วยงาน องค์กร และแหล่งประโยชน์** ตำบลต้นแบบมีการทำงานร่วมกับ 5 ภาค ได้แก่

1. พระสงฆ์ สามเณร
2. ชมรมกำนันผู้ใหญ่บ้าน
3. องค์การบริหารส่วนตำบลโหล่งขอด
4. กลุ่มสตรีแม่บ้าน เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ และอาสาสมัครสาธารณสุข
5. ส่วนราชการต่าง ๆ เช่น โรงเรียน ตำรวจ อุทยานแห่งชาติศรีลานนา

ทั้งนี้ในการขับเคลื่อนชุมชนของตำบลโหล่งขอดจะให้ความสำคัญในเรื่องของการทำงานแบบบูรณาการกับ ทุกภาคส่วน โดยเฉพาะกลุ่ม ๕ ภาคหลัก จะขาดภาคประชาชนหรือภาคราชการส่วนหนึ่งส่วนใดไม่ได้ เน้นความ รักสามัคคี ความเอื้ออาทรต่อกันให้ความสำคัญเสมอภาคกันเพื่อทำงานให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ร่วมกัน 3 ประการ คือ

- 1.) เพื่อแก้ไขปัญหาการบุกรุกทำลายป่าไม้และทรัพยากรธรรมชาติ
- 2.) เพื่อสร้างระบบนิเวศน์ให้เกิดความสมดุล โดยเฉพาะการบริหารจัดการแหล่งน้ำให้เกิดประโยชน์สูงสุด
- 3.) เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ มีการประกอบสัมมาอาชีพได้อย่างปกติสุข มีความสุขและมีความสุขแบบ พอเพียงตามวิถีชุมชนคนโหล่งขอด ปราศจากความหวาดระแวงซึ่งกันและกันสามารถทำงานร่วมกันในการ แก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ด้วยดี